



ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Το έργο του Δ. Σολωμού έχει δεχτεί επιρροές και από το δημοτικότραγούδι. Να αναφέρετε τρία διαφορετικά χαρακτηριστικά του δημοτικού τραγουδιού που εντοπίζετε στα αποσπάσματα του ποιήματος «Ο Κρητικός» και για καθένα από αυτά να γράψετε ένα παράδειγμα.

Μονάδες 15

A1

1. Σύνθεση στοιχείων ανά τρία. (Ένα επαναλαμβανόμενο στοιχείο της δομής του ποιήματος.....το τελευταίο είναι πιο σημαντικό. Π. Μάκριτζ, σχολ. βιβλίο σελ. 288)

Κάν σε ναό ζωγραφιστή με θαυμασμό περίσσο,
Κάνε τήνειχέρωτικά ποιήσει ό λογισμός μου,
Κάν τ' όνειρο, όταν μ' έθρεφετό γάλα τής μητρός μου·

2. Στιχουργική μορφή

Το ποίημα δεν οργανώνεται σε στροφές

Οι στίχοι είναι ιαμβικοί δεκαπεντασύλλαβοι

Κάθε στίχος έχει ολοκληρωμένο νόημα και αποφεύγονται οι διασκελισμοί

Στην 8η συλλαβή του στίχου υπάρχει τομή, που τον χωρίζει σε 2 ημιστίχια, εκ των οποίων το δεύτερο συμπληρώνει ή προεκτείνει νοηματικά το πρώτο (σπάνια επαναλαμβάνει το νόημα του πρώτου ημιστίχιου ή έρχεται σε αντίθεσή με αυτό). Για την αποφυγή χασμωδίας (στιχουργικό ελάττωμα) ο ποιητής πραγματοποιεί πολλές συνιζήσεις οι οποίες δένουν ηχητικά τους στίχους. Επίσης χρησιμοποιείται πολύ συχνά η έκθλιψη το ευφωνικό ν, η κράση.(σχολ. βιβλίο σελ.293-294).

3. Σχήμα αδιανόητου καθ' υπερβολή.

(Τότε απόφῶςμεσημερνό ή νύχτα πλημμυρίζει,

Κι ή χτίσιςέγινε ναός πού όλοϋθε λαμπυρίζει)

4. Γλώσσα

Στο ποίημα αυτό όπως και σε όλα τα έργα του αναδεικνύει την εκφραστική και ποιητική δύναμη της δημοτικής γλώσσας, που τη βλέπει ως όργανο πνευματικής απελευθέρωσης και ως αξία ισοδύναμη με τις αξίες της ελευθερίας και της πατρίδας (σχολ. βιβλίο σελ. 284-285). Χαρακτηριστικά της γραφής του είναι η κυριαρχία των ρημάτων, που κάνουν το λόγο ρωμαλέο με ακρίβεια και σαφήνεια (από τους 134 στίχους μόνο 7 δεν έχουν ρήμα), συνηθισμένη είναι η επανάληψη ρημάτων στην αρχή κάθε στίχου...

5. Προσωποποίηση των φυσικών στοιχείων (παμψυχισμός/ανθρωπομορφισμός)

π.χ. Εκοίταξε τ' αστέρια, κι εκείνα αναγαλλιάσαν,



B1. Σύμφωνα με τον Β. Αθανασόπουλο: «[...] Το φως μπορεί μες στο ποιητικό τοπίο του Σολωμού να μεταμορφώνει τα πράγματα και να μετουσιώνει τα σώματα που φωτίζει. Το φως είναι η ενέργεια του Θεού, είναι η όραση του Θεού.[...]». Στο κείμενο που σας δίνεται, να εντοπίσετε τέσσερα στοιχεία που υποστηρίζουν την παραπάνω άποψη (μονάδες 8) και να τα σχολιάσετε(μονάδες 12).

Μονάδες 20

B1. Το φως, σύμβολο στην ποίηση του Σολωμού εκπορεύεται από δυο πηγές: από τα φυσικά στοιχεία (ήλιος, φεγγάρι, αστέρια) και προβάλλει την εικόνα που αντιλαμβανόμαστε με τις αισθήσεις μας, η οποία διέπεται από τους γνωστούς φυσικούς νόμους ή από υπερφυσικά στοιχεία (θεός, μυστηριακά πλάσματα) και αποκαλύπτει ένα τοπίο που αποκλίνει από το συνηθισμένο και στο οποίο καταργούνται οι φυσικοί νόμοι. Επίσης εκπληρώνει δυο λειτουργίες **α) φωτίζει και προβάλλει το φυσικό τοπίο, β) με την παρεμβολή του μεταμορφώνει το φυσικό τοπίο, του αλλάζει χαρακτήρα και από φυσικό το κάνει μεταφυσικό.** Β. Αθανασόπουλος «το φως στο ποιητικό τοπίο του Σολωμού είναι το θείο φως» και «το φως που εκπέμπει η Φεγγαροντυμένη έχει μεταμορφωτική δύναμη, γιατί είναι θείο φως». Το φως έρχεται από ψηλά και θα μπορούσε να χαρακτηριστεί φως που ταυτίζεται με το θείο. Άλλωστε, οι μεταφορές «θεικιά θωριά» και «ή χτίσιςέγινε ναός» υποδηλώνουν τη **θρησκευτικότητα του Σολωμού**. «... συχνά στο σολωμικό τοπίο, ενώ η διάταξη των στοιχείων του οδηγεί προς τη σύνθεση κάποιου τοπίου φυσικού, ξαφνικά παρεμβαίνει το φως και αναιρεί το αποτέλεσμα-αίσθημα της φυσικής αρμολόγησης των στοιχείων. [...] το φως 'λύνει' το τοπίο και, ουσιαστικά, το ανασυνθέτει σ' ένα τοπίο μη φυσικό [...]. Αυτό συμβαίνει λόγω της φύσης του: το φως στο ποιητικό τοπίο του Σολωμού είναι το θείο φως, [...] που ταυτίζεται με το Θεό, το Χριστό, την αλήθεια, τη σωτηρία». (Β. Αθανασόπουλος). Το φως, σύμβολο στην ποίηση του Σολωμού εκπορεύεται από δύο πηγές

“Έτρεμετό δροσάτο φῶςστηθεικιά θωριά της (απ. 3,στ. 13). Στον στίχο αυτό δίνεται ένα γενικό, εντυπωσιακό χαρακτηριστικό, η ομορφιά της, με μεταφορά (θεικιά θωριά), η οποία ομορφιά λούζεται στο δροσάτο φως του φεγγαριού: με τη φράση αυτή αποδίδονται οι ανταύγειες του φεγγαρόφωτος στη μορφή της φεγγαροντυμένης με το σχήμα της συναισθησίας: συνδυάζεται η αίσθηση του θερμού – ψυχρού και η αίσθηση της όρασης. Στο σχολικό βιβλίο σημειώνεται και το οξύμωρο σχήμα: δροσάτο φῶς.

Καϊτήναχτινοβόλησανκαϊδέντήνέσκεπάσαν(απ. 4, στίχος 2) Η ανταπόκριση των αστεριών είναι άμεση. Η αντίδραση των αστεριών είναι τριπλή (σύνθεση στοιχείων ανά τρία, επίδραση από το δημοτικό τραγούδι) «αναγαλλίασαν», «αχτινοβόλησαν», «δεν την εσκεπάσαν». Η οπτική εικόνα των 2 πρώτων στίχων του αποσπάσματος ενισχύεται από την μεταφορά (δέντηνέσκεπάσαν): τα άστρα ανταποδίδουν την αγαλλίαση που ένιωσαν και ρίχνουν το φως τους πάνω στη φεγγαροντυμένη, χωρίς όμως (αντιθετικά λειτουργεί το δεύτερο και του στίχου) να την καλύψει. Η εικόνα αυτή αναδεικνύει την ανωτερότητα του υπερκοσμικού αυτού πλάσματος, καθώς τα στοιχεία της φύσης τη σέβονται.

Τότε απόφῶςμεσημερνό ἢ νύχτα πλημμυρίζει. (απ. 4, στιχ 7). Η μεταφορά αποδίδει την οπτική εικόνα της νύχτας που γίνεται μέρα, και μάλιστα καταμεσήμερο. Αδιανόητο καθ' υπερβολή

Κι ἢ χτίσιςέγινε ναός πού ὀλοῦθε λαμπυρίζει (απ. 4, στιχ. 8) Το φυσικό τοπίο, κάτω από την επίδραση του θεικού φωτός, γίνεται μεταφυσικό, αποκαλύπτει τη θεική ουσία του. Η λάμψη του φωτός γενικεύεται και κορυφώνεται, καθώς χύνεται σε όλη την πλάση. Η κορύφωση της φωτοχυσίας υπογραμμίζεται με τις μεταφορές του προηγούμενου στίχου και αυτού (ή χτίσιςέγινε ναός) και με την υπερβολή (ὀλοῦθε λαμπυρίζει). Η περιγραφή της εικόνας της φωτοχυσίας γίνεται πιο ζωντανή και παραστατική με τη χρήση του δραματικού ενεστώτα (πλημμυρίζει, λαμπυρίζει) ενώ στην όλη παρουσίαση των γνωρισμάτων της υπάρχει το πολυσύνδετο που δημιουργεί την αίσθηση της κλιμάκωσης αυτής της επικοινωνίας, η



οποία κορυφώνεται με την εικόνα της λαμπρής φωτοχυσίας που κάνει τη νύχτα μέρα και μεταμορφώνει τη «χτίσι» σε ναό, δημιουργώντας μια ατμόσφαιρα μυσταγωγίας και κατάνυξης (καϊτήνάκτινοβόλησαν – καϊδέντήνέσκεπασαν – κι... σηκώνει – κι άνει – κι έδειξε – κι... έγινε). Πολυσύνδετο σχήμα (σχολ. βιβλίο σελ. 21)

B2. Να βρείτε και να σχολιάσετε : α) τα τρία χρονικά επίπεδα στο απόσπασμα 5 [22.] (μονάδες 12) και β) το περιεχόμενο και τον λειτουργικό ρόλο της παρομοίωσης στους στίχους 9-11 του αποσπάσματος 4 [21.] (μον. 8):

«Τέλος σ' έμέ πού βρίσκομουνόμπρός της μέσστάρειθρα,
καταπώς στέκει στό Βοριά ή πετροκαλαμίθρα,
Όχιστήν κόρη, αλλά σ' έμέτήν κεφαλή της κλίνει».
Μονάδες 20

B2

α) ΧΡΟΝΙΚΑ ΕΠΙΠΕΔΑ

Δομικά και αφηγηματικά στοιχεία του ποιήματος. Ε. Γ. Καψωμένος (σχολ. βιβλίο σελ. 287)

A) Το πρώτο καλύπτει το χρόνο του ναυαγίου και της θαυμαστής εμπειρίας (κεντρικό επεισόδιο)

π.χ. στιχ. 1-4.

Έχαμονέλασε γλυκά στόν πόνο τήςψυχής μου,
Κι έδάκρυσαντά μάτια της, κι έμοιάζαντῆσκαλῆς μου .
Έχάθη, αλιά μου! άλλ' άκουσατοῦδάκρυσου της ραντίδα
Στό χέρι, πού 'χα σηκωτό μόλις έγώτῆνείδα. —

B) Το δεύτερο καλύπτει τη ζωή του ήρωα στην Κρήτη, πριν το ναυάγιο, τους αγώνες ενάντια στους Τούρκους (αναδρομική αφήγηση)

π.χ. στιχ. 6

Π' άγνάντευενΆγαρηνό κι έγύρευε μαχαίρι:

στιχ.16-20

Τά κύματα έσχιζα μ' αυτό, τ' άγριακαί μυρωδάτα,
Μέ δύναμη πού δένείχα μήτε στάπρωτα νιάτα,
Μήτε ότανέκροτούσαμε, πετώντας τά θηκάρια,
Μάχη στενή μέ τούς πολλούς όλίγα παλληκάρια.
Μήτε όταντόνμπομπο-Ισουφκαίτςάλλους δύο βαροῦσα
Σύρριζα στή Λαβύρινθο π' αλαίμαργαπατοῦσα

Γ) Το τρίτο χρονικό επίπεδο είναι η ζωή του πρόσφυγα μετά το ναυάγιο και το χαμό της κόρης: ζητιανιά, νυχτερινοί εφιάλτες.

π.χ. στιχ. 7-8

Χαρά δέντοῦ 'ναι ό πόλεμος: τ' άπλώνωτοῦ διαβάτη



Ψωμοζητώντας, κι ἔρχεται μέ δακρυσμένο μάτι·

β) Στίχοι 9-11

Στους στίχους 9-11 γίνεται φανερή η επίδραση της Φεγγαροντυμένης στον Κρητικό. Το βλέμμα της προσηλώνεται στον Κρητικό, το φυσικό τοπίο υποχωρεί και μεταξύ τους ασκείται αμοιβαία ἔλξη.

Καταπώς στέκει στο Βοριά ήπετροκαλαμίθρα. Η φεγγαροντυμένη και το βλέμμα της στον Κρητικό παρομοιάζεται με μια πυξίδα και με την μαγνητική βελόνα της, που στρέφεται πάντα στο Βορρά. (Η πετροκαλαμίθρα είναι ένα είδος πρωτόγονης μαγνητικής βελόνας από καλάμι ως δείκτης πυξίδας που επιπλέει στο νερό, βλ. σχόλια σχολικού βιβλίου).

Ο Π. Μάκριτζ γράφει: «Αξίζει τον κόπο να σταθεί κανείς σ' αυτή την τελευταία παρομοίωση. Ψάχνοντας για έναν έντονο τρόπο για να δείξει πώς της γυναικείας οπτασίας τη ματιά την είχε μαγνητίσει ο Κρητικός, ο Σολωμός βρήκε την πετροκαλαμίθρα. [...] Τη φεγγαροντυμένη φαίνεται να την ελκύει ο Κρητικός μαγνητικά και είναι μαγνητική η ματιά της που τον **βάζει σε μια κατάσταση ύπνωσης, όπου δεν μπορεί να μιλήσει ούτε να κουνηθεί**» (αμφίδρομη ἔλξη). Για να υπογραμμιστεί αυτή η στροφή προς τον Κρητικό, χρησιμοποιείται το σχήμα της ἄρσης και θέσης, που αναδεικνύει το αντιθετικό νόημα του στίχου. Επίσης, και στο στίχο αυτό απαντά δραματικός ενεστώτας (κλίνει). Αρνητικές οι συνέπειες της εκστατικής προσήλωσης, η Φεγγαροντυμένη τον υπνωτίζει με αποτέλεσμα να χάσει κάθε επαφή με τον έξω κόσμο. **Σχήμα δοκιμασίας**, σημαντικό στοιχείο πίεσης, εμπόδιο παραπλανητικά ευνοϊκό με αρνητικές συνέπειες για την επίτευξη του σκοπού του Κρητικού να σώσει την κορασιά.

Γ1. α) Να σχολιάσετε το περιεχόμενο των παρακάτω στίχων του αποσπάσματος 4 [21.] σε ένα κείμενο 100-120 λέξεων:

«Ἐλεγα πώς τήνεῖχαιδεῖ πολύν καιρόν ὀπίσω,
Κάνσέ ναό ζωγραφιστή μέ θαυμασμό περίσσο,
Κάνε τήνεῖχεῖρωτικά ποιήσει ὁ λογισμός μου,
Κάν τ' ὄνειρο, ὅταν μ' ἔθρεψετό γάλα τῆς μητρός μου ·
Ἦτανε μνήμη παλαιή, γλυκιά κι ἀστοχισμένη» (15 μονάδες)

β) Να σχολιάσετε τις αλλαγές που συμβαίνουν στη ζωή και στο ήθος του Κρητικού στους παρακάτω στίχους του αποσπάσματος 5 [22.] σε ένα κείμενο 80-100 λέξεων:

«[...] ἀλλ' ἄκουσατοῦδάκρουου της ραντίδα
Στό χέρι, πού 'χα σηκωτό μόλις ἐγώτῆνεῖδα. —

Ἐγώἀπό κείνη τή στιγμή δένἔχωπλιάτό χέρι,
Π' ἀγνάντευενἈγαρηνό κι ἐγύρευε μαχαίρι·
Χαρά δέντοῦ 'ναι ὁ πόλεμος· τ' ἀπλώνωτοῦ διαβάτη
Ψωμοζητώντας, κι ἔρχεται μέ δακρυσμένο μάτι·» (10 μονάδες)



Μονάδες 25

Γ1

α) Στίχοι 13-17

Στους στίχους 13-17 γίνεται σύγκριση της Φεγγαροντυμένης με μνήμες από το παρελθόν. Η παρατεταμένη ματιά της, θέτει σε κίνηση μια διαδικασία μνημονικής αναζήτησης, που στηρίζεται στην ομοιότητα της οπτασίας με κάποια ακαθόριστη μορφή από το παρελθόν. Με τη γνωστή τεχνική της «σύνθεσης ανά τρία» των δημοτικών τραγουδιών και με την επαναφορά της λέξης «καν» ο Κρητικός αναρωτιέται α) αν αυτή την μορφή την είχε δει στην πραγματικότητα θαυμάζοντάς την ως εικόνισμα μέσα σε ναό, β) αν την είχε πλάσει με τη φαντασία του ως ιδανική αγαπημένη, ως ερωτικό ίνδαλμα, γ) ακόμα, αν αυτή ήταν μια πάλι φανταστική μορφή των ονείρων της βρεφικής του ακόμα ηλικίας (ή ίσως και η μορφή της μητέρας του). Η Φεγγαροντυμένη θυμίζει στον Κρητικό εικόνα αγίας ή της Παναγίας (θρησκευτικό στοιχείο), μοιάζει με ερωτική φαντασία, υπερισχύει το στοιχείο της ομορφιάς και της θελκτικότητας (π.χ. ερωτικό ίνδαλμα ή θεά Αφροδίτη) και τέλος παίρνει τη μορφή ονείρου της βρεφικής ηλικίας (ίσως η μητέρα του). Αυτή η αναζήτηση της μορφή από τον ήρωα στο μακρινό παρελθόν έχει υποστηριχθεί ότι είναι σχετική με τον ιδεαλισμό του Σολωμού, που ανάγεται στη μελέτη του Πλάτωνα και στην υιοθέτηση της θεωρίας του για τον κόσμο των ιδεών. Αυτό τον αληθινό κόσμο η ψυχή τον έχει γνωρίσει στο παρελθόν, σε ένα προσωπικό στάδιο, και με την ανάμνηση αναγνωρίζει στα είδωλα τα πραγματικά όντα, τις ιδέες. Επίσης κοινό στοιχείο και στις τρεις εκδοχές είναι η άνευ όρων αγάπη, η απόλυτη ταύτιση με το λατρευτικό αντικείμενο. Ο Ε.Γ. Καψωμένος αναφέρει ότι πρόκειται για αίσθημα διονυσιακό, που οι σκληρές δοκιμασίες απώθησαν στο βάθος της συνείδησης του ήρωα, απ' όπου το ανασύρει τώρα η Φεγγαροντυμένη.

β) Στίχοι 3-8

Η Φεγγαροντυμένη χάνεται από τα μάτια του Κρητικού, πριν χαθεί όμως αφήνει ένα δάκρυ ικεσίας να κυλήσει στην παλάμη του ήρωα που είχε υψωθεί σε στάση ικεσίας. Το δάκρυ στην παλάμη αποτελεί τη γέφυρα μετάβασης από το όνειρο στην πραγματικότητα και συνέχει το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον. Ο Κρητικός διακόπτει την αφήγηση των γεγονότων με τη φράση «Εγώ από 'κείνη τή στιγμή» μας μεταφέρει στο αφηγηματικό παρόν (από τον χρόνο της ιστορίας έρχεται στο χρόνο της αφήγησης) και στους στ. 5-14, που κλείνονται στο κείμενο μέσα σε μπάρες (μεγάλες παύλες) μιλάει ο πρόσφυγας Η προσωποποίηση του χεριού και η χρήση παρατατικού χρόνου δηλώνει τον ξεπεσμό του ήρωα. Οι ιδιότητες που απέκτησε στο παρελθόν (γενναίος πολεμιστής, ατρόμητος, επιθετικός)-αναδρομική αφήγηση- στον επόμενο στίχο διαφοροποιούνται. Ο Κρητικός δεν έχασε μόνο την πολεμική αγωνιστικότητα αλλά και την βιοποριστική αγωνιστικότητά του, καθώς μετατρέπεται σε ζητιάνο. Έχει απολέσει κάθε ίχνος επιθετικότητας και δεν αγωνίζεται πια ούτε για τη ζωή του. Η νέα αυτή κατάσταση του ήρωα, η κατάσταση του πρόσφυγα, παρασταίνεται από τον αφηγητή ζωηρά με το σχήμα άρσης και θέσης των δύο αντίθετων εικόνων: από τη μια γενναίος πολεμιστής (αναδρομική αφήγηση) και από την άλλη ταπεινωμένος ψωμοζήτητης (προδρομική αφήγηση). Την εικόνα του χεριού που απλώνεται «ψωμοζητώντας» διαδέχονται δυο εικόνες στις οποίες κυριαρχούν τα μάτια (στιχ.8—9). Και στις δυο περιπτώσεις τα μάτια χρησιμοποιούνται συνεκδοχικά για να δηλώσουν τον άνθρωπο, εστιάζοντας την προσοχή στο πρόσωπο και ενισχύοντας την άποψη ότι αυτό είναι ο καθρέφτης των συναισθημάτων. Το δακρυσμένο μάτι του διαβάτη αισθητοποιεί τον οίκτο που προκαλεί ο Κρητικός. Σχήμα συνεκδοχής (δακρυσμένο μάτι) και οπτική εικόνα



Δ1. Στα κείμενα του Δ. Σολωμού και του Κ. Καρυωτάκη που σας δίνονται, να εντοπίσετε (μονάδες 5) και να σχολιάσετε (μονάδες 15) δύο ομοιότητες και τρεις διαφορές ως προς το περιεχόμενο. Μονάδες 20

Κ. Γ. Καρυωτάκης

ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ ΝΕΡΑΪΔΑ

Ἀπότάβραχί' ἀνάμεσα πετιέται 'να κεφάλι
καί βλέμματα ὀλόγουρα σκορπάει φοβισμένα.
Ἐγώ, κρυμμένος κάπου κεῖστόῦρημ' ἀκρογιάλι,
τό βλέπω –σάνσέῶνειρο– μέ μάτια λιγωμένα.
Ἔνα κορμί παρθενικό, γυμνό ἀργοπροβάλλει
κι ἀπλώνεται ἡδονικά σε κύματ' ἀφρισμένα·
ὁ ἥλιος ἐσκυθρώπασε μπροστά στά τόσα κάλλη,
τά κάλλη τ' ἀπολλώνεια καί τά φωτολουσμένα.
Ἀνατριχιάζ' ἡ θάλασσα στόθεϊοἄγγισμά τους,
τά κυματάκια ἀπαλάμέ χάρη τ' ἀγκαλιάζουν
κι ἀχτίδεςτά χαϊδεύουνε χρυσές στό πέρασμά τους. Α
Θεότρελος, ὁ δύστιχος, βουτιέμαι μέσστό κύμα,
τά μάτια της τά θεϊκά μέ φόβο μέ κοιτάζουν
καί χάνεται στή θάλασσα... Ἦταν νεραίδα... Κρίμα!
Κ. Γ. Καρυωτάκη, Ἄπαντα τα Ευρισκόμενα, Εκδ. Ερμής 2006, σ.161

Δ1

Ομοιότητες

1. Λειτουργία του φωτός.

ὁ ἥλιος ἐσκυθρώπασε μπροστά στά τόσα κάλλη,
τά κάλλη τ' ἀπολλώνεια καί τά φωτολουσμένα.
Ἀνατριχιάζ' ἡ θάλασσα στόθεϊοἄγγισμά τους,
τά κυματάκια ἀπαλάμέ χάρη τ' ἀγκαλιάζουν
κι ἀχτίδεςτά χαϊδεύουνε χρυσές στό πέρασμά τους.

2. Θεϊκή ιδιότητα των γυναικείων μορφών με επιδράσεις στη φύση

Ἀνατριχιάζ' ἡ θάλασσα στόθεϊοἄγγισμά τους,
τά κυματάκια ἀπαλάμέ χάρη τ' ἀγκαλιάζουν

3. Επιδρούν κατά τον ίδιο τρόπο στην ψυχολογική κατάσταση των ηρώων.

Διαφορές

1. Φοβική αντίδραση του υπερκόσμιου πλάσματος του Καρυωτάκη. Διαφοροποιούνται και οι αντιδράσεις τους απέναντι στους ήρωες.



Ἀπότάβραχί' ἀνάμεσα πετιέται 'να κεφάλι
καί βλέμματα ὀλόγυρα σκορπάει φοβισμένα.

2. Διαφοροποιούνται οι γυναικείες μορφές ως προς το σκοπό της εμφάνισής τους

τά μάτια της τά θεϊκά μέ φόβο μέ κοιτάζουν
καί χάνεται στή θάλασσα... Ἦταν νεράιδα... Κρίμα!

3. Στον ποίημα του Καρυωτάκη η δράση τοποθετείται χρονικά την ημέρα σε αντίθεση με τον Κρητικό

Επιμέλεια : *Ιωάννα Τσιγκουράκου* - φιλόλογος